

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

358. An denominatio illa Coadjutoris perpetui necessariò seu de forma
substantiali requirat prævium indultum Papæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](#)

alicuius derogationis aut clausula gratos privilegiatae. Quin & in hoc casu dicitur concors electio Coadjutoris, eti unius alterve discrepant non nominando, vel nominando alium; quia quod à maiore parte Capituli fit, à toto Capitulo concordi & consentiente factum censetur. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 6. c. 17. q. 3. juxta c. 1. de his, que sunt à maiore parte Capituli. & quod major pars Curia egerit, pro eo habetur, ac si omnes egerint. L. quod major. ss. ad Municipalem. Arque ita cum sola pluralitate votorum Capitularium à Sede Apostolica admissi in Coadjutores Maximilianus Henricus Colonia; Ferdinandus Episcopus Paderbornensis Monasterii; Josephus Clemens Hildeshei. Notandum nihilominus, quod habet Tondur. 99. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 29. hisce expressis: Si tamen agatur de depurando Coadjutorem Episcopo dementi, requiritur, quod interveniat consensus duarum partium ex tribus Capituli, cum in aliis sufficiat, quod intervenerat major pars Capituli. Item, quod habet ibidem ex Geminiano in c. unic. de Cler. agrot. in 6. nempe quod sufficiat, quod in conclusione seu deliberatione Capituli due partes ex tribus ejusdem Capituli interveniant, & tunc, quod major pars illorum Capitularium facit, debet sortiri effectum tanquam factum à maiore parte Capituli.

Quæstio 358. An denominatio illa Coadjutoris perpetui necessaria, seu de forma substantiali requirat præsumendum indulgunt Papæ, quā illi dicta nominatio permittatur; an vero sufficiat, Capitulares ad dictam nominationem procedere ante omne indulgunt Papæ, & deinde se factam Papæ offerre, expectareque ejus benplacitum?

1. Respondeo: Tametsi melius & securius ad nominationem Coadjutoris (præterim dum ea per modum electionis instituenda) vigore indulti desuper iam prius à Papa ex causis necessitatis vel utilitatis coram illo deductis probabisque concessi procedatur; et quod dum hac ratione Capitulares progradientur ex autoritate pontificia, & vel sic eorum libertate transente in quandam juris necessitatem, quam ad eligendum habent tempore sedis vacantis, negotium procedat ordinatus. Remouch. cit. c. 10. n. 25. nullatenus tamen indulgunt hujusmodi Pontificis de jure prærequisitur, seu defectus prævii indulti dictam electionem seu portius denominationem Coadjutoris non vitiat, aut nullam reddit, tanquam destitutum aliquo ad sui formam substantiali pertinentem. Remouch. loc. cit. n. 26. Non enim ad id afferendum cogit, quod frequenter sic factum, nempe petitum prius & obtentum à Capitularibus, vel etiam ultròcè à Papa concessum tale indulgunt; cum non tam quid sicutum, quām quid fieri debeat, spectandum sit juxta L. licet. de off. pref. Gratian. discept. for. c. 127. Menoch. conf. 75. num. 94. l. 1. Neque etiam, quod quidam ita interpretentur Tridentinum, quasi illud, dum dicit: Coadjutor non alias detur, quām hac causa prius à Romano Pontifice sit cognita: per tō prius prescribat ordinem & formam, quā necessariò præmittenda causa cogitio per Papam, & tum denum dandus per denominationem Capituli Coadjutor. Praterquam enim, quod interpretatio legis, aut consti-

tutionis conciliaris per personam privatam facta non sit obligatoria, aut excludat aliam meliorem, donec Princeps vel illi, ad quos ea interpretandi potestas spectat, aperte declarent aliud juxta L. 1. de LL. & ibi DD. dicta interpretatio minus convenientis videtur primò ex eo capite, quod rō detur accipi debeat in proprio significatu (in quo apud Jurisconsultos significat, & operatur translationem juris) adeoque pro datione seu deputatione canonica absoluta ultimata, quā verè canonice & actu iustituitur Coadjutor, conferturque illi jus in re respectu ipsius Coadjutoria, & jus ad rem respectu beneficii, seu prælature operaturum plenum effectum, seu jus in Prælatura post cessum vel decessum coadjuti; non verò de datione aliqua ad summum inchoativa jus nullum tribueret Coadjuto, ne quidem ad Coadjutoriam, multo minus ad prælaturam, qualis est illa electio, seu denominatio facta per Capitulares, etiam vitalis prævii induiti, utpote non nisi quid præparatorium & dispositivum ad jus ad rem denuo acquirendum per approbationem Papæ secuturam. Ad hanc, cum, antequam Coadjutor detur, hoc est, non esse sui deducatur ad existentiam, & in rerum naturam, cognoscendum sit de pluribus, nempe de necessitate vel utilitate ecclesie, de ipso hoc consensu Capitularium & Coadjuti, de persona ipsa designata Capitulo in Coadjutorem, & tunc demum post hæc omnia facta Concilium permittat dari Coadjutorem, seu dicat: detur, patet hanc voculam aliter accipi non posse, quam de datione illa ultimata facta per Papam. Confirmant hæc ex eo, quod ista electio non sit nisi nudus & simplex consensus propter clausulam adhiberi solitam & debitam, seu etiam tacite subintellectam: sub beneplacito sanctissimi: isque requiritur seu adhilitus, ne videatur Capituli jus competens ei ex Concordatis Germanie aut speciali privilegio Ecclesiæ per Papam violatum. Ac proinde dubitare nequit, quin electio illa tanquam votum commendativum subsistat, & nihil referat, siue ipsa præveniat siue subsequatur illud indulgunt. Ubi hoc ipsum patet in consensu Patronorum laicorum adhiberi debito in permurationibus, qui siue præstetur ante, siue post permutationem periude est, & idem. Item confirmatur ex eo, quod, ut habet Remouch. n. 36. Concil. Tridentinum id principue intendat, ut informetur Papa, & recognoscat causas Coadjutoria; anticipata verò illa electio seu consensus Capitularium præveniens indulgunt Apostolicum non impediunt illud Concilii intentum, aut ei præjudicet; & si talis actus anticipatus non vitiat; quia solennitas etiam substantialis de jure requisita, dum præpostore adjicetur, non vitiat, quoties causa finalis non cessat, ut post alios docet Gail. l. 1. observat. 101. n. 20.

2. Sed neque desunt exempla etiam recentia, in quibus sic practicatum, ut nimis antecedenter ante omne Breve Apostolicum sub beneplacito Apostolico denominatus à Capitularibus in Coadjutorem, dein præsentatus Papæ, causisque ab eo cognitis daretur, seu constitueretur ab eadem Coadjutor, ut videtur est in Josepho Clemente Eleitore Colonensi electo in Coadjutorem Hildeshei.